

Cens de Simbologia Franquista

Alaró (2)

1. **Placa de metall del Ministerio de la Vivienda (1).** Bloc d'habitatges ubicat al nº7 de la plaça rector Sebastià Jaume.
2. **Placa circular de metall** de 15 cm de diàmetre. Habitatge unifamiliar carrer Ermità Mir núm. 28.

Alcúdia (14)

1. **Placa de metall del Ministerio de la Vivienda (7).** Bloc d'habitatges numerats de l'1 al 7 de l'edifici PROVIALSA, que ocupa la illeta de pisos situada entre el carrers mar i estany, Teodor Canet, Travessa Llorenç Villalonga i del del Dofí del Port d'Alcúdia.
2. **Placa de metall del Ministerio de la Vivienda (7).** «Es poblat de GESA» tot i que el nom oficial es «Poblado Marqués de Suances». Els blocs d'habitatges que encara conserven aquestes plaques són el 6, 7, 9, 10, 11, 12 i 14.

Ariany (1)

1. **Carrer Miquel Truyols Sureda** (1875-1942), religiós rector d'Ariany entre 1906 i 1942, any de la seva mort. Durat la guerra civil feu propaganda a favor de les disposicions promogudes per les il·legals autoritats feixistes de Mallorca.

Artà (2)

1. **monument i creu als caiguts**, ubicat vora les murades de Sant Salvador.
2. Ajuntament d'Artà (1942) hi podem trobar **dos vitralls amb simbologia religiosa**, que si bé en un primer moment poden semblar no tenir cap relació amb el bàndol feixista de la guerra civil o de la dictadura franquista, el cert és que formaven part del conjunt de vitralls originals dels anys quaranta.

Bunyola (1)

1. **Monument i creus als caiguts** del bàndol rebel de la guerra civil a les escales d'accés al carrer Santa Catalina Thomas des del carrer Pare Cerdà.

Calvià (4)

1. **Carrer general Garcia Ruiz** (via dedicada al militar franquista Luís García Ruiz, 1877-1949.)
2. **Carrer Policia Damià Barceló** (Membre de la Falange Española de Porreres. Participà en la detenció i tortura del batle Republicà de Porreres, Climent Garau Juan assassinat durant la guerra civil. Després de la guerra es refugià a Calvià, per por a represalies per la seva actuació durant la guerra civil)
3. **Carrer Sor Rosenda** (Religiosa. Segons l'historiador Manel Suàrez Salvà, «(..)Sor Rosenda. La monja que espiava les cases dels que s'havien amagat per veure si els trobava. La família de Jaume Pallicer la va trobar dins el menjador, d'amagat, cercant-lo»
4. Illetes. **Placa de rajoles**, instal·lada a un hotel del grup Melià l'any 1964, amb motiu de la inauguració de l'hotel núm. 1.000. El text que acompanya els símbols franquistes, fa al·lusió als «XXV AÑOS DE LA PAZ ESPAÑOLA».

Capdepera (3)

1. **monument i creu dels caiguts**. Ubicat al lateral esquerra del portal major de l'església parroquial, fou desmantellat el 1er de novembre de 1978 i traslladat al cementeri de la localitat.
2. **Placa de metall del Ministerio de la Vivienda**. Grup d'habitatges de protecció oficial conegudes com «Grupo de Viviendas Bartolomé March» i popularment com «Ses Cases de's Mariners», construïdes al nucli urbà de Cala Ratjada.
3. **Carrer Joan March Ordines** (Contrabandista, banquer i un dels principals valedors i financers del règim, que feu possible el subministrament de material de guerra al bàndol rebel durant la guerra civil).

Eivissa (4)

1. **Plaques de metall del Ministerio de la Vivienda**. carrer Es Soto.

Es Castell (2)

1. **un mausoleu** dedicat a "los mártires del Atlante" amb escut franquista, i i les inscripcions Caidos por Dios y por España i Una, grande y libre.
2. **Làpida funerària commemorativa** dedicada a la memòria de qui fou batle de Villa-Carlos, Francisco Gimier Sintes, assassinat el 16 de novembre de 1936 davant el cementeri d'Es Castell. es pot llegir «Caído por Dios y por España»

Escorca (2)

1. Al Museu del Monestir es conserva en exposició una **faixa de l'uniforme de gala del comandament del general d'Enginyers Luís García Ruíz**, sense que es faci cap mena de menció al seu paper en la repressió desfermada a partir del 19 de juliol de 1936.
2. També es conserva el **bastó de comandament del Capità General de les Balears, Juan Bautista Sánchez González**, que ocupà el càrrec entre 1941 i 1945.

Inca (25)

1. **Monument de l'època franquista** es troba ubicat al parc de la Mediterrània, al costat del IES Berenguer d'Anoia.
2. **Placa circular de metall** de 15 cm de diàmetre, on pareix l'emblema feixista del jou i fletxes i amb l'anagrama i la llegenda de la «Obra Sindical del Hogar». Habitatges unifamiliar dels carrers, canonge Sebastià Garcias (núm.9) , Llorenç Mª Duran (núms. 54, 124, 130 i 140), Passatge de l'Oest (núms. 1, 7, 13, 18 i 21) i Mandrava (núms. 2 i 12). 12
3. **Plaques de metall del Ministerio de la Vivienda..** Apareix l'emblema feixista del jou i fletxes. Blocs d'habitatges ubicats als carrers Joan Crespí, Antoni Torrandell, Mandrava, Pau Cases Noves, c/Fra Antoni Torrens i el c/Antoni Torrandell. (núms. 63, 68, 80, 253, 264, 265, 284, 296). 8
4. **Plaques de metall del Ministerio de la Vivienda..** Apareix l'emblema feixista del jou i fletxes. Bloc d'habitatges ubicat a l'avinguda d'Alcúdia núm. 30.
5. **Monument dedicat a les diferents unitats militars** aquarterades a la capital del raiguer al llarg del s.XX. Aquestes unitats militars lluitaren al costat del bàndol feixista durant la guerra civil, al front de Manacor i a diferents fronts peninsulars.
6. **Carrer de Mossèn Andreu Caimari.** Capella, catalanista però que donà suport al cop d'estat i exaltà la revolta militar.
7. **Carrer rector Francesc Rayó Brunet.** Va donar suport al cop d'estat.

Llucmajor (4)

1. **Carrer Gómez-Ulla** (Metge Militar, simpatitzant del règim franquista i més tard cap de les unitats sanitàries de la División Azul.
2. A Badia Gran: **Carrer Almirante Moreno**(El 18 de juliol de 1936 es sublevà contra la legalitat Republicana a El Ferrol. Responsable de crims de guerra comesos contra població civil.

3. **Carrer Almirante Vierna** (El 18 de juliol de 1936 es sublevà contra la legalitat Republicana, fou anomenat comandant del creuer «BALEARES» amb el que va cometre crims de guerra contra població civil.)
4. **Carrer Marinero Moll Duniach** (Mariner de l'armada franquista, embarcat al creuer «Baleares»)

Manacor (2)

1. **Carrer Gómez-Ulla** (Metge Militar, simpatitzant del règim franquista i més tard cap de les unitats sanitàries de la «División Azul».)
2. **Plaça Joan March Ordines** (Contrabandista, banquer i un dels principals valedors i financers del règim, que feu possible el subministrament de material de guerra al bàndol rebel durant la guerra civil.

Mancor de la Vall (1)

1. **Carrer José Ferrer Ibáñez** (Militar. Es sublevà el juliol de 1936. El 1939 participà en l'ocupació de la Illa de Menorca, fins aleshores sota control Republicà. Formà part dels il·legals tribunals militars que jutjaren els defensors de la legalitat Republicana. Aquests tribunals condemnaren 202 Menorquins a la pena de mort.)

Maó (2)

1. **Placa franquista del Ministerio de la Vivienda** al carrer de Sant Esteve.
2. **El monument als caídos de Maó** a l'Explanada

Marratxí (4)

1. Pont d'Inca: **Carrer Gabriel Fuster Mayans** (dedicat al periodista "Gafim", col·laborador del règim durant i després de la guerra civil. Participà de la repressió de la guerra civil a Mallorca i aprofità els seus contactes amb el règim per a benefici personal)
2. Sant Marçal: **Carrer Andreu Juan Carrió** (Batle durant la guerra civil i la dictadura 1937-1944. Col·laborà activament amb la repressió feixista al terme municipal, redactant informes i tramitant denúncies contra les persones qualificades com «desafectas al movimiento nacional»)
3. **Carrer Gómez-Ulla** (Metge Militar, simpatitzant del règim franquista i més tard cap de les unitats sanitàries de la División Azul)

4. **Carrer Pere Canyelles Rigo** (Primer batle després del cop d'estat del 19 de juliol de 1936)

Muro (1)

1. **Carrer Gómez-Ulla** (Metge Militar, simpatitzant del règim franquista i més tard cap de les unitats sanitàries de la División Azul.)

Palma (25)

1. **Carrer Almirall Cervera**. Via retolada després de la Guerra que recorda el vaixell de l'armada franquista.
2. **Carrer Almirall Churruca**. Via retolada l'1 de maig de 1942 que recorda el vaixell de l'armada franquista.
3. **Carrer Almirall Gravina**. Via retolada l'1 de maig de 1942 que recorda el vaixell de l'armada franquista.
4. **Carrer Bisbe Miralles**. Via retolada el 27 de novembre de 1997 que recorda el Bisbe de Mallorca durant la Guerra Civil, que s'adherí a les autoritats rebels i fou condescendent amb la repressió.
5. **Carrer Canonge Antoni Sancho Nebot**. Carrer retolat a la dècada dels anys 60 que recorda a l'eclesiàstic, escriptor i músic defensor de la insurrecció feixista del juliol de 1936.
6. **Passatge Castillo de Olite**. Via retolada al voltants de l'any 1950 que recorda del castell el vaixell mercant de l'armada franquista
7. **Carrer Francesc Suau Saiz**. Via retolada que recorda a Francisco Suau Saiz, regidor
8. **Carrer Gabriel Cortés Cortés**. Via retolada que recorda a l'escriptor i polític, Gabriel Cortés Cortés
9. **Carrer Gabriel Fuster Mayans** (1913-1977). Via retolada el 10 de setembre de 1992. Gabriel Fuster fou un periodista que exercí la seva tasca principalment al diari «Balears», l'òrgan d'expressió del «Movimiento» a les Illes Balears. Fou tinent de Batle de cultura de l'Ajuntament de Palma (1952-1958). S'afilià a la Falange Española de Mallorca i durant la guerra lluità amb el bàndol feixista, i segons la seva biografia participà de la repressió de la guerra civil a Mallorca
10. **Carrer Gabriel Rabassa**. El seu nom fou imposat el 28 de juliol de 2008. Gabriel Rabassa Oliver (1915-1995) fou mestre d'escola i promotor cultural. Després de la guerra de 1936-1939 fou responsable de les Milicias de Falange Española a les Illes Balears i delegat de Cultura del Movimiento Nacional.

11. **Avinguda Joan March Ordines.** Avinguda retolada a principis de la dècada dels seixanta que recorda banquer i un dels principals valedors i financers del règim, que feu possible el subministrament de material de guerra al bàndol rebel durant la guerra civil.
12. **Carrer José de Oleza y de España.** Arquitecte i polític (1896-1971). Durant la Guerra Civil fou president de la Junta Nacional de la Subscripció Pro-Movimiento Nacional i membre de la Comissió Provincial d'Ensenyament, responsable de la depuració de tot els cos docent de Mallorca. Durant la dictadura franquista fou batle de Palma entre els anys 1941 i 1942 i regidor de la corporació municipal entre els anys 1948 i 1955.
13. **Carrer Alfambra.** Via retolada l'1 de maig de 1942 en record d'una batalla de la Guerra Civil.
14. A Sa Vileta: **Carrer Belchite.** Via retolada a proposta de la comissió gestora franquista de dia 1 de desembre de 1937, en record de la batalla de la Guerra Civil.
15. **Carrer Brunete.** Via retolada a proposta de la comissió gestora franquista de dia 1 de desembre de 1937, en record de la batalla de la Guerra Civil.
16. **Carrer Toledo.** Via retolada a proposta de la comissió gestora franquista de dia 1 de desembre de 1937, en record de la batalla de la Guerra Civil. És un nom franquista posat per exaltar la gesta del Alcazar de Toledo, durant la guerra de 1936.
17. A Sant Jordi: **Carrer Bisbe Planas.** Via dedicada al Bisbe Francesc Planas Muntaner (1904-1985). Abans del cop d'Estat va permetre que la Falange amagués armes a dins la rectoria. Col·laborà activament amb la repressió dels considerats desafectes al «Movimiento Nacional». Redactà desenes d'informes desfavorables contra funcionaris i particulars, que en moltes ocasions acabaren amb sancions econòmiques o administratives. Arribà a ser Bisbe d'Eivissa. Està enterrat a La Seu de Mallorca.
18. **Monument dedicat al creuer «Baleares»:** Monument ubicat al parc públic de Sa Feixina de la barriada de Santa Catalina.
19. **Mausoleu dedicat als feixistes Italians** morts durant la guerra civil per iniciativa del govern italià en el cementeri municipal de Palma.
20. **Mausoleu dedicat als Caiguts de l'exèrcit de l'aire,** localitzat al cementiri de Palma en una parcel·la cedida per l'ajuntament l'any 1945, i que és finalitzat l'any 1960.

21. **Mig relleu dedicat a Gabriel Fuster Mayans "Gafim"** (1913 -1977) a la Plaça major, realitzat l'any 1979 per na Remigia Caubet (1919-1997). Gabriel Fuster Mayans va ser col·laborador del règim durant i després de la guerra civil. Participà de la repressió de la guerra civil a Mallorca i aprofità els seus contactes amb el règim per a benefici personal.
22. **Mig relleu dedicat al religiós Atanasio de Palafrugell.** ubicat al c/caputxins de Palma. fou un dels capellans de la presó de Can Mir, (actual sala de cinema Augusta) on entre 1936 i 1941 hi foren detingudes de manera il·legal i en condicions inhumanes, centenars de presos Republicans o simpatitzants del govern legítim republicà. De tràgic record, per la duresa i inhumanitat amb que tractà les persones allà detingudes. Assistí a tots els afusellaments i execucions de presoners Republicans durant la guerra civil i la primera postguerra.
23. **Escut de pedra amb el símbol del «Sindicato Vertical»** franquista a l'actual seu de CCOO ubicat al c/Francesc de Borja Moll
24. **Escut de pedra amb l'àguila franquista a l'edifici de Correus.** el 2008 l'escut fou tapat amb un caixó metàl·lic amb l'anagrama de Correos de España. Ubicat a la part superior dreta de l'edifici de Correus, al carrer Constitució.
25. **Inscripció de pedra al carrer Palau Reial,** que fa referència a la «victòria del glorioso ejército sobre los rojos de Málaga». Aquest element apareix com a retirat a la pàgina 39 del Cens original aprovat pel Govern de les Illes.

Pollença (1)

1. **Carrer Almirante Cervera.** Carrer del port de Pollença, retolat segons l'acord pres per la comissió gestora franquista el dia 6 d'abril de 1938.

Puigpunyent (2)

1. **Creu dedicada als caiguts del bàndol feixista.** Amb el temps fou traslladada de lloc, dins el mateix espai propietat de l'església, molt prop de la seva ubicació original.
2. Galilea: **Creu dedicada als caiguts del bàndol feixista.** Monument erigit per honorar als caiguts de Galilea, morts durant la Guerra Civil, lluitant al costat de les forces armades que s'aixecaren en armes contra el govern Republicà el 18 de juliol de 1936. Posteriorment fou traslladada a la part posterior del cementeri de Galilea, dins un espai amb equipaments esportius.

Sa Pobla (2)

1. **Carrer Calvo-Sotelo.** (1893-1936). Via dedicada al polític espanyol d'ideologia conservadora. El règim franquista el declarà «proto-màrtir» i l'honorà amb carrers i vies dedicades a quasi tots els pobles de l'Estat.
2. **Carrer Gómez-Ulla.** Metge Militar, simpatitzant del règim franquista i més tard cap de les unitats sanitàries de la División Azul.

Sant Antoni de Portmany (1)

1. **Carrer General Gotarredona.** Carrer dedicat al general franquista Ramón Gotarredona Prats. El 17 de juliol de 1936 es sublevà contra la legalitat democràtica Republicana i ascendí durant la guerra i la dictadura, arribant a ocupar llocs de responsabilitat durant la dictadura.

Sant Joan (1)

1. L'església Parroquial de Sant Joan compta amb una **pintura mural** obra del pintor especialitzat en pintura religiosa, Pedro José Barceló Oliver (1884-1969), dedicada a Sant Joan Baptista, on a part de diverses figures religioses, hi apareixen **el dictador Franco, un milicià de la Falange i una altra del requeté.**

Santa Eulària (2)

1. **Carrer Alcalde Torres Tur.** quan començà la rebel·lió militar contra la República es trobava a Eivissa, de permís previ al llicenciament, i es posà a les ordres del comandant militar, que disposà la seua adscripció a l'Agrupació d'Artilleria. excombatent, falangista, conseller insular i provincial del Moviment (1965), cap insular i president del Consell Local del Movimiento Nacional (1975)
2. **Carrer Rodríguez Valcárcel.** Alejandro Rodríguez de Valcárcel y Nebreda, I comte de Rodríguez de Valcárcel, (Burgos 1917-Madrid 1976) va ser un advocat de l'estat i polític Espanyol d'orientació falangista que va ocupar importants càrrecs polítics cap al final de la dictadura franquista. Va ser cap de l'Estat Espanyol entre el 20 i el 22 de novembre de 1975 com a president del Consell de Regència(..). El febrer de 1952 fou nomenat Gobernador Civil de Balears, càrrec que ocupà fins l'octubre de 1953. També fou nomenat cap provincial de FET y de les JONS de les Balears, càrrec que ocupà mentre fou Gobernador Civil.

Santanyí (2)

1. **Carrer Gómez-Ulla.** Metge Militar, simpatitzant del règim franquista i més tard capde les unitats sanitàries de la División Azul.
2. Cala Figuera: **Carrer Crucero Balears.** Vaixell de guerra que, al moment de produir-se la sublevació militar del 18 de juliol, es trobava en construcció a les drassanes de El Ferrol. Posat en servei de manera apresurada per l'armada franquista, participà en diversos combats navals i operacions militars, algunes d'elles que implicaren atacs contra població civil,

Ses Salines (1)

1. **Carrer Joan March Ordines.** Financer i banquer mallorquí. Fou un dels principals financers del règim franquista, que feu possible el subministrament de material de guerra al bàndol rebel durant la guerra civil.

Son Servera (1)

1. **Creu dedicada als caiguts del bàndol feixista.** Al carrer Juana Roca. Tot i la voluntat política de retirar-lo, només ha sigut desmuntat en part.

Sóller (1)

1. **Parc públic Infante Lois.** Zona pública dedicada a l'oficial de la Marina, Manuel Lois García. Natural d'Ordes (Santiago de Compostel.la), va ser un soldat d'Infanteria de Marina al qual se li va concedir la Creu "Laureada de Sant Ferran" per ordre de 30 de maig de 1939, per la seva actuació el 7 de setembre de 1937 a bord del creuer Balears durant la batalla de Cherchel (Alger) durant la Guerra Civil espanyola.